T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/71
KARAR NO : 2024/232
KARAR TR : 03/06/2024

ÖZET: Davacının murisine aitve 2981 sayılı Kanun uyarınca yapılan uygulama sonucunda yola terk edilen taşınmazın yola terk işleminin iptali istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : N.O.B
Vekili : Av. C.O.K
Davalılar : 1- MalatyaKadastro Müdürlüğü
Vekili : Av. B.A.Ö
2- Battalgazi Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A.M.K

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin Malatya ili, Battalgazi ilçesi, ... Mahallesi, ... ada .../A parsel numarasında kayıtlı taşınmazın malikiA.B 'ın mirasçısı olduğunu, davaya konusu taşınmazın bir kısım hisselerinin üçüncü şahıslara satıldığını ve onlar adına tescil edildiğini, 2.208,00 m²'nin ise müvekkilinin murisi adına kaldığını, davalı Kadastro Müdürlüğü tarafından tesis kadastrosu yapılırken de tapuya yol olarak tescil edildiğini belirterek, taşınmazın yola terkin işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Malatya 6. Asliye Hukuk Mahkemesi 02/03/2022 tarih ve E.2021/452, K.2022/62 sayılı kararı**ile, uyuşmazlığın idari yargı yerinde görülmesi gerektiği gerekçesiyle, davanın görev yönünden reddine karar vermiş, karar istinaf edilmeksizin kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir;

"...Davacının açmış olduğu yola terkin işleminin iptali davasında idarenin kamu hizmetinin kusurlu şekilde doğru yönlendirilmemesi nedeni ile açılmış bir dava olduğu göze çarpmaktadır.

Davalı kurum sorumluluğu açısından İdare Hukuku anlamında değerlendirme yapılması elzemdir. Anayasanın 125.maddesi kapsamında idarenin her türlü eylem ve işlemine karşı yargı yolu açık olmakla anılı maddenin son fıkrası uyarınca da idare eylem ve işlemlerinden dolayı doğan zararı ödemekle yükümlüdür.

İdare Hukukunun iki anlamda sorumluluğu bulunmakla idarenin kişilere verdiği zararların tazmini konusunda hizmet kusuruyani kusurlu sorumluluğu ve kusursuz sorumluluğu mevcuttur. İdarenin kusuruna dayanan sorumluluğu hizmet kusuru olarak adlandırmakla idarenin ifa zorunluluğu olan ve mükellefiyeti yine zorunlu olan bir kamu hizmetindeki düzensizlik veya hatanın ya da ihmalin mevcudiyetinde bu hususlar toplanmaktadır. Bu nedenle kamu hizmeti ifa edilirken yapılan hata ve eksiklikler ve yine bu doğrultuda yapılan ihmaller hizmet kusuru olarak vasıflandırılmaktadır.

Davalı idare aleyhinde hizmet kusuruna dayanılarak dava açılmıştır. bu zararların ödetilmesi istekleri 11/02/1959 günlü ve 17/15 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararının II. bendi hükmünce tam yargı-vergi davasının konusunu oluşturduğundan, bu davaların 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesi hükmünce idari yargı yerinde açılması gerekmekte olup, açılan davanı yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle, davanın usulden reddine karar verilerek aşağıdaki şekilde hüküm kurmak gerekmiştir.

HÜKÜM:Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;
1-Davanın dava şartı yokluğundan REDDİNE,.."

3. Davacı vekili bu kez, müvekkilininmirasçısı olduğu Malatya ili, Battalgazi ilçesi, ... Mahallesinde bulunan ... ada, .../A parsel sayılı taşınmazın yol olarak re'sen terkinine karar verildiğini ancak, yol olarak düzenleme yapılmadığını ve taşınmazın kamulaştırılmadığını, kamulaştırmasız el atma şartlarının oluştuğunu ileri sürerek, taşınmazın yol olarak terkinine ilişkin işlemin iptaliistemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. Malatya 2. İdare Mahkemesi 22/06/2022 tarih ve E.2022/338, K.2022/591 sayılı kararı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi gereğince, kararın tebliği tarihini izleyen günden itibaren (30) gün içinde 3. maddeye uygun şekilde düzenlenerek yeniden dava açmakta serbest olmak üzere, dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

5. Davacı vekili yenileme dilekçesi ile bu kez, müvekkilinin murisine ait Malatya ili, Battalgazi ilçesi, ... Mahallesinde bulunan ... ada, .../A parselin yol olarak planlanmasına ilişkin Malatya Belediye Meclisinin 06/06/1997 tarih ve 41 sayılı kararının iptalini talep etmiştir.

6. Malatya 2. İdare Mahkemesi 24/10/2022 tarih ve E.2022/777, K.2022/879 sayılı kararı ile,*"Malatya ili Battalgazi ilçesi ... Mahallesinde bulunan ... ada, .../A parseli de kapsayan alanda yapılan ve Malatya Belediye Meclisinin 06/06/1997 tarih ve 41 sayılı kararıyla kabul edilen İlave ve Revizyon imar planının 09.06.1997 ve 09.07.1997 tarihleri arasında 30 gün süreyle askıya çıkarıldığı, davaya konu taşınmazın o tarihteki maliki olan davacının muris dedesi tarafından askı süresi içinde bir itirazda bulunulmadığı ve planın kesinleştiği, ilerleyen süreçte, miras yoluyla iktisabında bulunduğu iddiasıyla, "yol" vasfında bulunduğundan tescil dışındaki alanda kalan söz konusu taşınmaz için davacı yönünden dava açma süresini canlandıracak yeni bir durumun ortaya çıkmadığı, bu itibarla planın askı tarihinin son günü olan 09.07.1997 tarihini takip eden günden itibaren 60 gün içerisinde, son olarak 07/09/1997 tarihine kadar dava açılması gerekirken, bu sürenin geçirilmesinden çok sonra, 10.12.2021 (adli yargı yerinde dava açma tarihi) tarihinde açılan davanın süreaşımı nedeniyle esasını inceleme olanağı bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır."* gerekçesiyle davanın süre aşımı nedeniyle reddine karar vermiştir, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuştur.

7. Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi İkinci İdari Dava Dairesi 07/07/2023 tarih ve E.2022/3324, K.2023/1407 sayılı kararı ile, istinaf başvurusunun kabulüne, mahkeme kararının kaldırılmasına, uyuşmazlığın esasına geçilmek suretiyle yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesinegönderilmesine, kesin olarakkarar vermiş, kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Uyuşmazlıkta; davacı tarafından açılan ve Mahkemenin E:2022/338 sıra numarasına kaydedilen ilk davada, dava konusu talebin; taşınmazın yola terkin edilmesine yönelik işlem olarak açık ve net olarak belirtildiği, ancak Mahkemesince dava dilekçesinin reddi yolunda kurulan kararda; dava dilekçesinde yer alandan talepten farklı olarak, taşınmazın06/06/1997 tarih ve 41 sayılı Malatya Belediye Meclis Kararı ile yol olarak planlanması nedeniyle bu işlemin iptalinin talep edilip edilmediği noktasında tereddüt hasıl olduğu hususunun belirtildiği, bir başka deyişle, davacı meramının taşınmazın yol olarak fonksiyonlandırılmasına ilişkin işlem değil, taşınmazının yola terkin edilmesine yönelik işlemin iptali talebinden ibaret olduğu, ekte sunulan teknik raporun da davacı talebi ile uyumlu olduğu, buna rağmen, Mahkemesince dava konusunun farklı yorumlanması suretiyle dava dilekçesinin reddine hükmedildiği ve davacının söz konusu karardaki gerekçeleri dikkate alarak yenilediği dilekçesinde meclis kararının iptalini talep ettiği, bunun üzerine Mahkemesince davanın süre aşımı nedeniyle reddine hükmedildiği, istinaf dilekçesinde de davacı tarafından, uyuşmazlık konusu edilmek istenen işlemin 1997 yılında yapılan imar çalışması değil, taşınmazın yola terkinine yönelik işlem olduğu hususunun zikredildiği, dolayısıyla,dava dilekçesinin reddine ilişkin kararda belirtilenin aksine dava konusu taşınmazın yola terkinine yönelik işlemin Malatya Belediye Meclisinin 06.06.1997 tarih ve 41 sayılı İlave ve Revizyon imar planı olmadığı, dilekçe ekinde sunulan teknik rapora göre kadastro müdürlüğü tarafından terkin işlemlerine başlanılması üzerine iş bu davanın açıldığı, dolayısıyla davacının hatalı yönlendirilmesi suretiyle yenilenen dilekçede yer alan talep yönünden davanın süre aşımı nedeniyle reddi yolunda kurulan kararda hukuki isabet bulunmadığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Dosya kapsamında mevcut bilgi ve belgelere göre, davacı tarafından, ... ada .../A parselde kain taşınmazın yol olarak terkin edilmesine ilişkin işlemin iptali talebiyle iş bu davanın açıldığı anlaşıldığından, Dairemizce verilen 24/03/2023 tarih ve E:2022/3324 sayılı ara kararı ile Elazığ Tapu ve Kadastro Müdürlüğünden (teknik raporun Tapu Kadastro XVI. Elazığ Bölge Müdürlüğünün 13/07/2020 tarih ve E:1674705 sayılı yazısının ilgi tutulması suretiyle hazırlanması nedeniyle); Tapu Kadastro XVI. Elazığ Bölge Müdürlüğünün 13/07/2020 tarih ve E:1674705 sayılı yazısı, taşınmaza ilişkin tedavül senedi, taşınmazın 2981 sayılı Yasa'nın 10/c hükmü kapsamında herhangi bir işleme tabi tutulup tutulmadığı ile dava konusu parselin hangi Yasa hükmü dayanak kılınarak terkine konu edildiğinin açıklığa kavuşturulmasının istenildiği, adı geçen idare tarafından sunulan bilgi ve belgelere göre; dava konusu taşınmazın Malatya Belediye Encümenin 14/11/1999 tarih ve 5039 sayılı kararı ile 2981 sayılı Yasa'nın 10/b maddesi uyarınca tescilinin yapıldığı, 13/07/2020 tarih ve E:16774705 sayılı Bölge Müdürlüğü işlemi ile 2981 sayılı Kanuna tabi tutulduğu anlaşılan dava konusu parselin evveliyat kayıtlarına tekabül eden yüz ölçümleri ile mevcut yüz ölçümünün karşılaştırılması neticesinde aradaki farkın yol vasıflı parsellerdeki hisselere tekabül eden miktardaki yüzölçüme denk gelip gelmediğinin tespit edilmesinin akabinde yol vasıflı taşınmazların sicilden terkin edilmesi gerektiği hususunun Malatya Kadastro Müdürlüğüne bildirildiği, bunun üzerine adı geçen kadastro müdürlüğü tarafından dava dilekçesi ekinde sunulan teknik rapor tanzim edilerek 970 ada 3/A parselin yola terkin edileceğinin ve anılan duruma itirazı olanların raporda öngörülen süre içerisinde dava açması gerektiği hususunun davacıya tebliğ olunması üzerine iş bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Buna göre; 2981 sayılı Yasa'nın 10/b maddesi uyarınca tescil olunan dava konusu taşınmaza ilişkin*

olarak anılan hüküm uyarınca ilgili belediyesinin Elazığ Tapu ve Kadastro Bölge Müdürlüğünden taşınmazın terkin edilmesi talebinde bulunduğu, bunun üzerine Malatya Kadastro Müdürlüğünce bedelsiz terkin işlemlerinin başlatılmasına yönelik dava dilekçesi ekinde sunulan teknik raporun tanzim edildiği ve davacı tarafından taşınmazının yol olarak terkin edilmesine ilişkin işlemin iptalinin talep edildiği hususu bir bütün olarak değerlendirildiğinde, Mahkemesince gerekirse dava dilekçesinin 2577 sayılı Yasa'nın 3. maddesi kapsamında değerlendirilmesi suretiyleiptali istenen işlemin somut olarak ortaya konulmasından sonra2981 sayılı Yasa'nın 10/b maddesi kapsamında bedelsiz terkine yönelik açılacak davalarda görevli yargı merciinin adli yargı mercii olduğu hususların da göz önünde bulundurulması suretiyle uyuşmazlık hakkında bir hüküm kurulması gerekirken, mevcut dosya muhteviyatına göre davanın süre aşımı nedeniyle reddi yolunda verilen istinaf konusu kararda hukuka ve mevzuata uyarlık bulunmamıştır..."

8. Malatya 2. İdare Mahkemesi 29/08/2023 tarih ve E.2023/1168, K.2023/784 sayılı kararı ile, *"iptali istenen işlem konusunda Mahkememizce tereddüt hasıl olduğu, dava konusu işlem ile dava dilekçesi içeriğinde belirtilen açıklamalar arasında çelişki bulunduğu anlaşıldığından dava dilekçesinin 2577 sayılı Kanunun 3. Maddesine uygun olarak düzenlenmediği sonucuna varılmaktadır. Bu durumda , davacı tarafından dava yenilenmek isteniyorsa sunulacak yeni dilekçede taşınmazının yola terkin edilmesine yönelik işlemin iptali isteniyorsa bu husus açıkça vurgulanmak suretiyle yeniden dava açılması gerekmektedir."* şeklindeki gerekçeyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fikrası (d) bendi gereğince bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren (30) gün içinde bizzat veya bir avukat vasıtasıyla 3. maddeye uygun bir şekilde düzenlenerek yeniden dava açmakta serbest olmak üzere dava dilekçesinin reddine, karar vermiştir.

9.Davacı vekili 10/10/2023 tarihli yenileme dilekçesi ile, adli yargı yerinde açılan davada belirtilen hukuki gerekçelerle, yola terkin işleminin iptalini talep etmiştir.

10. **Malatya 2. İdare Mahkemesi 26/10/2023 tarih ve E.2023/1738 sayılı kararı** ile, *"uyuşmazlığın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği"* gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına, dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından, Malatya ili, Battalgazi ilçesi, Uçbağlar ... Mahallesinde ve tapunun ... ada, .../A sayılı parselinde kayıtlı taşınmazın mirasçısı olduğu, taşınmazın bir kısım hisselerinin çok önceleri başka şahıslara satıldığı ve adlarına tescil edildiği, 2.208,00 metrekarenin ise murisi adına kaldığı, Kadastro Müdürlüğü tarafından tesis kadastrosu yapılırken bu kalan kısmın tapuya yol olarak tescil edildiğinden bahisle taşınmazın yola terkin işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle Malatya 6. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan davada, anılan Mahkemenin 02.03.2022 tarih ve E:2021/452, K:2022/62 sayılı kararıyla; "...hizmet kusuruna dayanılarak dava açılmıştır. Bu zararların ödetilmesi istekleri 11.02.1959 tarihli ve 17/15 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararının II.bendi hükmünce tam yargı-vergi davasının konusunu oluşturduğundan, bu davaların 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesi hükmünce idari yargı yerinde açılması gerekmekte olup (...) davanın dava şartı yokluğu nedeniyle reddine" karar verildiği, anılan kararın istinaf edilmemesi üzerine 01.04.2022 tarihinde kesinleştiği, akabinde 08.04.2022 tarihinde Mahkememiz nezdinde bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlık konusu olayda, dava konusu taşınmazın Malatya Belediye Encümenini 14/11/1999 tarih ve 5039 sayılı kararı ile 2981 sayılı Kanunun 10/b maddesi uyarınca tescilinin yapıldığı, 13/07/2020 tarih ve E: 16774705 sayılı Tapu Kadastro XVI. Elazığ Bölge Müdürlüğünün işlemi ile 2981 sayılı Kanuna tabi tutulduğu anlaşılan dava konusu parselin evveliyat kayıtlarına tekabül eden yüz ölçümleri ile mevcut yüz ölçümünün karşılaştırılması neticesinde aradaki farkın yol vasıflı parsellerdeki hisselere tekabül eden miktardaki yüzölçüme denk gelip gelmediğinin tespit edilmesinin akabinde yol vasıflı taşınmazların sicilden terkin edilmesi gerektiği hususunun Malatya Kadastro Müdürlüğüne bildirildiği, bunun üzerine adı geçen Kadastro Müdürlüğü tarafından dava dilekçesi ekinde sunulan teknik rapor tanzim edilerek ... ada, .../A sayılı parselin yola terkin edileceğinin ve anılan duruma itirazı olanların raporda öngörülen süre içerisinde dava açması gerektiği hususunun davacıya tebliğ olunması üzerine iş bu davanın açıldığı görülmekle, 2981 sayılı Kanunun 10/b maddesi kapsamında bedelsiz terkine yönelik davaların görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu, açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır."

III. İLGİLİ HUKUK

11. 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 23. maddesi şöyledir:

"(24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun yürürlükten

kaldırılmıştır.)"

12. 6306 sayılı Kanun'un *"Yürürlük"* başlıklı 24. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun;

a) 19 uncu maddesinin (a) bendi ile değiştirilen 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 23 üncü maddesi yayımı tarihinden onbir yıl sonra,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer."

13. 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun 31/5/2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmış olup Kanun'un 24. maddesindeki düzenleme nedeniyle Kanun'un 23. maddesi 31/05/2023 tarihinde yürürlüğe girecektir, dolayısıyla 2981 sayılı Kanun ve bu kanunda düzenlenen *"10/b maddesi"* davanın açıldığı tarihte yürürlükte olup 31/05/2023 tarihine kadar yürürlükte kalmıştır.

14. 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanunu'nun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun'un 3290 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile değişik 10. maddesinin (b) bendi şöyledir:

"(Değişik : 22/5/1986 - 3290/4 md.)

b) Üzerinde imar mavzuatına aykırı olarak toplu binalar inşa edilmiş hisseli veya özel parselasyona dayalı arsa veya arazilerde, kişilerin hisse miktarları ve fiili kullanma durumları dikkate alınarak valilik veya belediyelerin talebi üzerine:

1. Henüz kadastrosu yapılmamış yerlerde, kadastro müdürlüklerince bu Kanunda belirtilen mülkiyet tespitine dair hükümler de uygulanarak,

2. Kadastrosu veya tapulaması tamamlanmış yerlerde ise bu Kanunla verilen yetkiler kadastro müdürlüklerince kullanılarak,

Islah imar planlarının yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın: onayların alınmasına ve ilanların yapılmasına (askı ilanları hariç), komisyonların kurulmasına lüzum kalmaksızın 2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahriri veya 766 sayılı Tapulama Kanunu hükümlerine göre hak sahipleri tespit veya yeniden tayin edilerek adlarına tescil edilir.

Bu tespit sırasında özel parselasyon planında görülen veya hisseli satışlar sonucu fiilen oluşan yol, meydan, otopark, çocuk bahçesi, yeşil saha vs hizmetlere ayrılan yerler ile bunlara ilişkin hisseler bedelsiz olarak resen tapudan terkin; okul, ibadet yeri ve benzer kamu hizmetlerine ayrılan yerler ise, bedelsiz olarak ilgili idareler adına tespit ve tescil edilir.

Hazine, belediye veya il özel idarelerine ait veya Vakıflar Genel Müdürlüğünün idare ettiği arsa veya arazileri üzerinde yapıldığı tespit edilen gecekondular hakkında da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

(Ek : 18/5/1987 - 3366/4 md.) Belediye, hazine, özel idare veya Vakıflar Genel Müdürlüğünün idare ettiği arsa ve araziler üzerine gecekondu yapıldıktan sonra tespit edilerek kira kontratı düzenlenmiş gecekondu hak sahiplerine tapu tahsis belgesi ve tapuları verilir.

Hak sahibi olmadığı halde tapu verilen kişilerin tapuları resen iptal edilir."

15. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı2. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.)

1)İdari dava türleri şunlardır:

a)(İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b)İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c)(Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2)İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/06/2024

tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18.Dosyanın incelenmesinden, kadastral ... ada, ... parselin sulu tarla vasfiyla, 14/01/1972 tarihli kadastro edinme sebebiyle, davacının murisi A.Badına kayıtlıyken üçüncü kişilere satışlar yapıldığı ve A.Bukdesinde kayıtlı kalan 2208/16252 hissenin 2981 sayılı Kanun uygulaması sonucu, ... ada, .../A parselde yol olarak tescilinin yapıldığı,tapuda yol niteliğiveimar edinme sebebi ile 28/01/1992 tarihlitescil kaydı ile davacının murisi adına kayıtlı olduğu, taşınmazın kamulaştırılacağına ilişkin 28/01/1992 tarihli beyan şerhi bulunduğu, yol olarak tescil işlemlerinin de Malatya Belediyesinin 14/11/1989 tarih ve 493 sayılı Encümen Kararı doğrultusunda gerçekleştirildiğianlaşılmıştır. Davacı vekilince, taşınmazın bedelsiz olarak yola terk edildiği ancakfiilen yol haline getirilmediği ileri sürülerek, yola terk işleminin iptali istenilmiştir.

19.2981 sayılı Kanun'un (10/b) maddesinde, özel parselasyon planında görülen veya hisseli satışlar sonucu fiilen oluşan yol, meydan, otopark, çocuk bahçesi gibi hizmetlere ayrılan yerler ile bunlara ilişkin hisselerin bedelsiz olarak re'sen tapudan terkin edilebileceği düzenlenmiştir.

20. Tapuda re'sen gerçekleştirilen yola terk işlemi, 2981 sayılı Kanun 10/b uygulamasından kaynaklansa da; buna dayalı uygulama işlemlerinin icrası niteliğini taşıdığı, taşınmazın özel parselasyon planına rastlanılmadığı ancak bir plan dahilinde bulunduğunun bildirilmesi ve Malatya Belediye Meclisinin 06/06/1997 tarih ve 41 sayılı kararı ile, (1/1000 ölçekli ilave ve revizyon imar planı ile) *"yol"* olarak planlandığının anlaşılması karşısında; davanın plana dayalı idari uygulama işlemlerine karşı açıldığının kabulü gerekir. Davacının bu durumu kamulaştırmasız el atma olarak nitelendirmesinin de görevli yargı kolunun belirlenmesinde bir etkisinin söz konusu olamayacağı, kaldı ki davacı vekili tarafından sunulan 10/10/2023 tarihli yenileme dilekçesinde de kamulaştırmasız el atmadan kaynaklı bir talebinbulunmadığı görülmüştür.

21. Bu durumda, idarece kamu gücü kullanılarak, re'sen ve tek yanlı biçimde tesis edilen uygulama işlemlerinden kaynaklanan ve bu işlemin iptaline ilişkin bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesi kapsamında imar mevzuatı hükümleri çerçevesinde idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Malatya 2. İdare Mahkemesinin 26/10/2023 tarih ve E.2023/1738 sayılı başvurusunun reddine karar vermek gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Malatya 2. İdare Mahkemesinin 26/10/2023 tarih ve E.2023/1738 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

03/06/2024 tarihinde OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN